

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Afdeling Luchtvaart

Betreft: bijdrage Internetconsultatie aansluitroutes Lelystad Airport
Ossenzijl, 2 november 2017

Geacht Ministerie,

Hierbij mijn bijdrage aan de internetconsultatie.

Wat betreft uw vraag naar verbetervoorstellen voor de aansluitroutes het volgende. Ik sluit mij aan bij het voorstel van de gemeente Steenwijkerland en verwijs daar ook naar voor de technische details. Dit voorstel komt kort samengevat hierop neer:

- ✓ Verhoog onderzijde ARTIP holding t.b.v. SPL verkeer van FL070 naar FL080.
- ✓ Verplaats het wachtgebied boven Steenwijkerland naar de vrijgekomen onderzijde van de ARTIP holding (FL060-FL070).
- ✓ Verhoog de onderzijde van NM TMA-B (nu FL065): het deel oostelijk van de lijn UNEXO-OSKUR-NOVEN naar FL095 en het deel westelijk van die lijn (en oostelijk van de Schiphol TMA) naar FL075.
- ✓ Verhoog IAF North naar FL070 (tbv naderingen op baan 23) en FL090 (tbv naderingen op baan 05).
- ✓ Creëer met de vrijgekomen ruimte een CDA voor INBOUND-01.
- ✓ Voor zover INBOUND-01 zich bevindt in de Amsterdam CTA East 1, definieer waypoints met Minimum Crossing Altitudes voor SPL verkeer en Maximum Crossing Altitudes voor LEY verkeer tbv separatie.
- ✓ Creëer een ARC voor de bocht van INBOUND-13 die loopt van grofweg Langelille (Zuid-Friesland) naar Scheerwolde (de IAF) met een straal van 4NM waar het vliegverkeer met laag motorvermogen in een CDA kan dalen.
- ✓ Schrap bij voorkeur INBOUND-11, deze gaat laag door vogelrijk gebied, bezorgt geluidsoverlast en extra uitstoot en gebruik in plaats daarvan INBOUND-13. Dit zou bij de voorziene lage verkeersvolumes mogelijk moeten zijn.
- ✓ Maak een CDR voor INBOUND-13 die niet over SPY maar over SPL vliegt om ANDIK SID beter te kunnen vermijden.
- ✓ Onderzoek of OUTBOUND-10 (over NOP) over de Schiphol TMA kan worden gelegd in plaats van erdoorheen en of OUTBOUND-12 dan kan vervallen analoog aan INBOUND-11, met dezelfde argumenten.

Met als resultaat: geen wachtgebied meer boven Steenwijkerland, slechts 2 aanvliegeroutes beiden in een CDA ontworpen, en hogere vliegprofielen, e.e.a. ook beter voor de gemeenten rondom Steenwijkerland.

Vervolgens neem ik de vrijheid, buiten de gegeven kaders van de consultatie om, maar in lijn met ongetwijfeld de meeste reacties op deze consultatie, mijn fundamentele mening te geven over de ontwikkeling van Lelystad Airport.

Ooit liep ons land voorop wanneer het ging om progressiviteit, idealisme en milieu-beheer. Maar dit is niet langer het geval. Van de rol van protagonist zijn we terechtgekomen in de achterhoede, tegenstribbelend meehobbelend achterin het toch al moeizame proces naar een duurzame samenleving.

De diepere reden hiervoor begint steeds meer in het oog te lopen. Dat is de verwevenheid van onze overheid met de bedrijfseconomische belangen van corporate powers als de Schiphol Group, KLM, NAM en aanverwante. Deze belangenverstrengeling heeft zodanige vormen aangenomen dat ik me ben gaan afvragen of onze overheid nog wel kan worden beschouwd als goede vertegenwoordiger van het algemeen belang.

Mijn analyse van het bestuurlijk proces dat heeft geleid tot het luchthavenbesluit Lelystad heeft me in dit opzicht de ogen geopend. Wat ik ben tegengekomen is een overheid die er koste wat kost op gericht is om Lelystad te laten vliegen, en alle signalen / rapporten / discussies die de andere kant op wijzen, terzijde schuift. Die zelfs de wet (Wet Luchtvaart) erop aanpast om haar zin door te kunnen drijven. Een overheid die grootaandeelhouder is in bedrijven waarop zij zelf toezicht moet houden, die samen met die bedrijven welgevallige rapporten schrijft over de uitvoerbaarheid van haar eigen plannen (de onwelgevallige rapporten negerend).

In discussies over dit onderwerp wordt vaak verwezen naar de politieke werkelijkheid, een logisch uitvloeisel van het stemgedrag van de bevolking. En dat we derhalve te maken hebben met het resultaat van een democratisch proces. Tegenwicht bieden wordt daarmee per definitie een ondemocratische handeling, gedoemd te mislukken.

Hier valt nog wel het een en ander op aan te merken.

Het is immers geen geheim dat er een grote verwevenheid is tussen de ministeriële machtsburelen en de luchtvaart. Zo ook in de politiek, wil een kabinet kans hebben om tot stand te komen, dan zal het minimaal bereid moeten zijn de belangen van het in fossiele waarden gewortelde establishment in essentie te omarmen en tot focus van beleid te maken. Lippendienst naar duurzame ontwikkelingen is daarbij geen bezwaar, goede voornemens ook niet, maar fundamenteel nieuwe wegen zullen niet betreden worden.

Zoals de heer Alders duidelijk maakte tijdens de I&M informatiebijeenkomst in Bant op 4 oktober jl, zijn Schiphol Group en Overheid een eenheid. Hij constateert dat hij nog nooit heeft meegemaakt, na zes kabinetten te hebben geadviseerd, dat een kabinet niet koos voor groei van de luchtvaart - ongeacht de politieke kleur van dat kabinet.

Andere argumenten die we horen zijn het economisch belang van de BV Nederland, en uiteraard de gemeenplaats "we willen toch allemaal vliegen", ook vaak vertaald naar het recht van "Henk en Ingrid" om ook een vliegtuig te mogen ondernemen. Hier ook weer enkele kanttekeningen.

Het is goed dat we een democratie hebben. Het volk laat weten wat het wil en de overheid voert die wil uit. En natuurlijk wil het volk vliegen. Een vakantievlucht per vliegtuig is hardstikke leuk en zeker wanneer dat ook nog eens minder kost dan het treinkaartje naar Schiphol. Maar dat wil nog niet zeggen dat de overheid deze wensen vanuit het volk zonder meer moet uitvoeren.

Immers wat je niet van het volk en zijn stemgedrag kan verwachten is dat het zich bezighoudt met langetermijnvisies. Er is altijd één ingrediënt dat in het volksdemocratisch proces ontbreekt en dat is wijsheid. Het is precies dat ingrediënt dat een verantwoordelijk optredende overheid moet toevoegen aan het door het volk gevraagde beleid.

De metafoor 'schip van staat' is al eeuwen oud en hier absoluut van toepassing. Een kapitein wordt geacht het schip te leiden naar de bestemming die de passagiers vragen maar allereerst is het zijn verantwoordelijkheid het schip niet op de klippen te laten lopen. Daarvoor is wijs beleid nodig en gedegen stuurmanskunst.

Die te leveren, dat is de plicht van een overheid. Onze tijd vraagt daar meer om dan ooit. Nog nooit waren de keuzes die we maken van meer belang dan nu. We kunnen kiezen voor de lange termijn - een toekomst voor onze kinderen, behoud van ecologie, een schone en duurzame samenleving. Of we doen het niet, maken kortzichtige keuzes gericht op snelle financiële successen (aandeelhouders) en kortstondige bevrediging (vakantievluchten).

Echter, omdat onze overheid door en door verstrikt is geraakt in commerciële belangen, is het maken van dit soort verstandige keuzes voor haar bijna ondoenlijk. En het schip van staat zal als gevolg daarvan - hand in hand met ruimteschip Aarde - onherroepelijk op de klippen lopen.

Vandaar mijn oproep, om niet te zeggen mijn hartekreet, aan onze overheid, in al haar geledingen. Stap alstublieft uit de kokervisie die zich beperkt tot een discussie of Lelystad Airport wel of niet bijdraagt aan onze economie, wel of niet aanvaardbare overlast zal veroorzaken, die natuur en stilte onderwerpt aan "economisch realistische" afwegingen. Een dergelijke wijze van afwegen is allang achterhaald en geen kenmerk meer van wijs bestuur.

In plaats daarvan wil ik u vragen uw ogen te openen voor de realiteit. Onze planeet kraakt in haar voegen. Ecologische vluchtelingenstromen komen op gang die hun weerga niet kennen.

En de enige manier om deze problemen op te lossen, is de oorzaken ervan te onderkennen en ze aan te pakken. Dat betekent, te beginnen met bijdragen aan het herstel en de heelwording van onze planeet en niet langer deel te nemen aan haar ondergang.

Dit vergt een radicaal andere aanpak. Binnen dat grotere verband kan het geen goed idee zijn om er nog een vliegveld bij te openen, voor vakantievluchten nota bene. Extra wegen daarvoor aan te leggen, snelheid op die wegen liefst 130 km/u.

Ik wens u, overheid, en onszelf, burgerij, veel succes bij het vinden van de weg die moet leiden naar een integere samenleving die gebaseerd is op de kernwaarden respect, eerlijkheid, gelijkwaardigheid en liefde - voor elkaar en voor alles op deze prachtige planeet. Mijn aandeel daarbij, lever ik graag.

Hoogachtend,

Wim Liesker